

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

Z Á P I S

z 9. schůze
výboru pro evropské záležitosti
konané dne 13. dubna 2022

- Přítomni:** Berkovcová Jana, Bžoch Jaroslav, Jáč Ivan, Helebrant Tomáš, Wenzl Lubomír, Benešik Ondřej, Fifka Petr, Beitzl Petr, Staněk Pavel, Zlínský Vladimír, Bělor Roman, Berki Jan, Exner Martin, Kolář Ondřej
- Omluveni:** Babišová Andrea, Potůčková Lucie, Major Martin, Pošarová Marie, Pokorná Jermanová Jaroslava, Carbol Jiří

Schůzi výboru zahájil předseda O. Benešik v 8.30 hodin. Připomněl, že byla svolána na základě usnesení č. 39 přijatého na 8. schůzi dne 30. března 2022. Informoval, že člen Evropského účetního dvora Jan Gregor onemocněl, proto byl jeho bod z dnešní schůze vyřazen /*hlasování 12-0-0, Bžoch Jaroslav – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitzl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

Výbor přijal usnesení, kterým zmocňuje předsedu výboru ke stanovení termínu příští schůze, k jejímu svolání a k přípravě jejího pořadu /*usn. č. 48, hlasování 12-0-0, Bžoch Jaroslav – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitzl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

Návrh pořadu schůze:

1. Příprava předsednictví České republiky v Radě Evropské unie
2. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí Program Unie pro bezpečnou konektivitu na období 2023-2027 /kód Rady 6318/22, KOM(2022) 57 v konečném znění/
3. Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Přístup EU k řízení kosmického provozu: příspěvek EU k řešení globální výzvy /kód Rady 6321/22, JOIN(2022) 4 v konečném znění/
4. Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných vládou Poslanecké sněmovně prostřednictvím výboru pro evropské záležitosti v období 24. března – 6. dubna 2022
5. Sdělení předsedy
6. Různé

1. Příprava předsednictví České republiky v Radě Evropské unie

Předseda O. Benešik přivítal ministra pro evropské záležitosti Mikuláše Beka. Informoval, že příprava předsednictví od jeho minulé návštěvy VEZ pokročila. Stavem příprav se dnes bude zabývat také vláda.

V současné době probíhá připomínkování draftu předsednictví týmem ministra Beka i týmem premiéra Fialy. Politické priority českého předsednictví budou představeny po 27. dubnu. Následovat bude pracovní program.

V důsledku války na Ukrajině musely být priority změněny, protože Evropská komise vydává nové aktuální legislativní návrhy. Důležitým tématem před válkou byla zelená politika, v současné době jsou na stejné úrovni ještě digitalizace a bezpečnost. Německo změnilo svoji pozici vůči obranné politice, což bychom před válkou těžko očekávali. Velmi rychle se mění politická atmosféra.

Politický dokument českého předsednictví bude obsahovat pět priorit:

1. **Řešení uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny** – zahrnuje zejména sociální a humanitární aspekty, hospodářskou pomoc. ČR podporuje rychlé udělení kandidátského statusu Ukrajině a využití standardních procesů politiky připojování k EU. Ukrajinci by měli mít slušnou šanci na návrat.

2. **Energetická bezpečnost** – zde je shoda napříč EU, zpřísnování sankcí vůči Rusku není jednoduché, vnitrozemské země nemají možnost budovat terminály na zkapalněný plyn. Projednávání klíčových legislativních návrhů o obnovitelných zdrojích by mohlo za českého předsednictví dosáhnout pokroku.

3. **Posilování obranných kapacit v EU** – diskuse o společných aktivitách v oblasti obrany má v současné době jinou dimenzi, je zde velký prostor pro společné aktivity v oblasti zbrojení a vojenské spolupráce. Akčním plánem na posílení bezpečnosti a obranné politiky EU do roku 2030 je tzv. Strategický kompas.

4. **Odolnost a zotavení evropské ekonomiky** – pro ČR je klíčový volný obchod a pokrok v uzavírání smluv EU o volném obchodu s dalšími zeměmi.

5. **Odolnost demokratických institucí** – diskuse bude vedena o Aktu o svobodě médií, který by měl podpořit ochranu nezávislosti sdělovacích prostředků.

Pracovní program předsednictví je připravován průběžně. Otázkou je, jakou dynamiku bude mít francouzské předsednictví po volbách. Průběžné konzultace probíhají také se Švédem, do jejichž předsednictví přesáhnou některá témata. Následovat pak bude Španělsko.

Vzhledem k současné situaci nebudou některé předsednické akce přesunuty do regionů. Investice jsou třeba na pomoc uprchlíkům a v sociální oblasti. Naplánovány jsou tzv. evropské dny v regionech, kam jsou zváni také členové VEZ k diskusím na univerzitách a se svými voliči ve volebních obvodech.

Př. O. Benešik konstatoval, že témata českého předsednictví se budou prolínat i během zasedání malého COSACu, který připravuje Senát, ten se zaměří na odolnost demokratických institucí.

Velký COSAC pořádaný Sněmovnou se zaměří na strategickou autonomii a budoucnost Evropy, energetiku a bezpečnost a obnovu Ukrajiny.

Zajímalo jej, jaké bude téma summitu EU pořádaného v ČR.

Ministr M. Bek uvedl, že vzhledem k nedávné návštěvě amerického prezidenta v Polsku, není jeho účast na summitu v ČR pravděpodobná. Proto se otevřela debata o dalších možnostech, které se věnuje tým premiéra Fialy. Tento neformální summit je naplánován na přelom září a října. Konečné rozhodnutí padne za několik týdnů.

Př. O. Benešik se zeptal, jestli bude ČR požadovat zavedení solidárního systému při řešení uprchlické krize.

Ministr M. Bek odpověděl, že ČR není nakloněna povinně redistribučním mechanismům, chce využít nástrojů solidarity. Na rozdíl od roku 2015 je nyní možná sekundární mobilita v rámci zemí EU. Dosud není jasné, do kterých zemí se budou uprchlíci přesouvat. Velký nárůst Ukrajinců má překvapivě např. také Portugalsko. Redistribuce v rámci ČR je ale důležitá.

Posl. J. Berkiho zajímalo, jestli Francouzi pokročili v Konferenci o budoucnosti Evropy a jestli ČR reflektuje rok 2022 jako Rok mládeže.

Ministr M. Bek zastupuje ČR v exekutivním boardu Konference o budoucnosti Evropy. 9. května budou ve Štrasburku představeny výstupy konference, které mají být obrazem občanských panelů i Evropského parlamentu. Následně se budou těmito závěry zabývat evropské instituce.

K Roku mládeže uspořádá MŠMT konferenci.

Př. O. Benešik poděkoval ministru M. Bekovi za informace.

5. **Sdělení předsedy**

Př. O. Benešik navrhnul schválit namísto poslance P. Kašníka ověřovatelem poslance Petra Fifku /*usn. 49, hlasování 13-0-0, Berkovcová Jana – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Staněk Pavel*

– pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.

2. **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí Program Unie pro bezpečnou konektivitu na období 2023-2027 /kód Rady 6318/22, KOM(2022) 57 v konečném znění/**

Předseda O. Benešík uvedl, že se výbor usnesl projednat tento dokument na 5. schůzi konané dne 23. února t. r. prostřednictvím usnesení č. 25. Konstatoval, že poslanci obdrželi text dokumentu, rámcovou pozici vlády a stanovisko zpracované ve spolupráci s PI.

Dokument představili náměstek ministra dopravy Tomáš Vrbík a náměstek ředitele Národního bezpečnostního úřadu Jaromír Kadlec.

Nám. T. Vrbík informoval, že Evropská komise vydala legislativní dokument s cílem výstavby družicové konstelace. Záměrem má být výstavba kosmické infrastruktury řádově stovek družic včetně pozemního segmentu, které budou poskytovat bezpečné, spolehlivé a dostupné autonomní družicové komunikační spojení pro uživatele z EU. Náklady byly vyčísleny ve výši 6 mld. EUR. Příspěvatelem je EU, agentura ESA a členské státy.

Nám. J. Kadlec vysvětlil, že část Programu Unie pro bezpečnou konektivitu se týká i Národního bezpečnostního úřadu, protože obsahuje utajované informace, je tedy spolugestorem. Návrh nezasahuje do legislativy ČR o ochraně utajovaných informací.

Zpravodaj M. Exner doplnil, že důležitý je aspekt bezpečnosti. I další státy staví družicové systémy, proto by EU neměla zaostávat. Kromě EU se budou na investicích podílet i soukromé průmyslové firmy.

Navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti 1. projednal tento dokument; 2. bere na vědomí a podporuje rámcovou pozici vlády; 3. zdůrazňuje důležitost tohoto projektu pro strategickou bezpečnost České republiky i celé Evropské unie, a tedy z důvodu národní bezpečnosti podporuje i případné spolufinancování z rozpočtu ČR a 4. zdůrazňuje potenciál tohoto programu pro rozvoj Agentury EU pro kosmický program (EUSPA) sídlící v Praze /*usnesení č. 50, hlasování 10-0-1, Berkovcová Jana – pro, Helebrant Tomáš – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešík Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fířka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – zdržel se, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

3. **Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Přístup EU k řízení kosmického provozu: příspěvek EU k řešení globální výzvy /kód Rady 6321/22, JOIN(2022) 4 v konečném znění/**

Předseda O. Benešík uvedl, že se výbor usnesl projednat tento dokument na 5. schůzi konané dne 23. února t. r. prostřednictvím usnesení č. 25. Konstatoval, že poslanci obdrželi text dokumentu, rámcovou pozici vlády a stanovisko zpracované ve spolupráci s PI.

Dokument představil náměstek ministra dopravy Tomáš Vrbík. Uvedl, že řízení kosmického provozu je širokým tématem. Cílem je zajištění bezpečného přístupu do vesmíru a bezpečnost na oběžných drahách Země, zamezení riziku srážek na oběžných drahách.

Zpravodaj V. Zlínský sdělil, že na orbitu je velké množství kosmické tříště. Družice jsou nezbytné ke komunikaci a navigaci pro civilní i vojenskou oblast. Projekt EU je konkurencí projektu Elona Muska, který zapůjčil část terminálu ukrajinské armádě. Další vyvíjí Čína, Rusko a Kanada. EU si chce vybudovat určitou nezávislost na datech z USA.

Posl. M. Exner upřesnil, že vesmírný odpad způsobily ostatní mocnosti více aktivní ve vesmíru. Apeloval na větší aktivitu EU v oblasti kosmického provozu, proto navrhnul doplnit dva body usnesení.

Zpravodaj V. Zlínský navrhnul hlasovat jednotlivé body usnesení zvlášť.

Posl. T. Helebrant zdůraznil, že náklady EU na řízení kosmického provozu jsou vysoké, a následně do budoucna porostou.

Posl. M. Exner dodal, že není jasný rozsah využití vládními a soukromými subjekty, záleží na rozsahu a cenách energií do budoucna.

Zpravodaj V. Zlínský uvedl, že vstupujeme do nové doby militarizace vesmíru, což je velmi nebezpečné, mocnosti by o tom měly diskutovat.

Zpravodaj navrhnul usnesení č. 51, ve kterém výbor pro evropské záležitosti 1. bere na vědomí společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Přístup EU k řízení kosmického provozu: příspěvek EU k řešení globální výzvy /kód Rady 6321/22, JOIN(2022) 4 v konečném znění/ /hlasování 14-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fijka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/, 2. podporuje stanovisko vlády ČR k tomuto dokumentu /hlasování 13-0-1, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fijka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – zdržel se, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/, 3. podporuje ambicióznější roli Evropské unie v řízení kosmického provozu /hlasování 12-1-1, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fijka Petr – zdržel se, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – proti, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/

5. Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných vládou Poslanecké sněmovně prostřednictvím výboru pro evropské záležitosti v období 24. března – 6. dubna 2022

Z tabulky dokumentů doručených výboru v období 24. března – 6. dubna 2022 byly vybrány dokumenty a k nim zpravodajové: č. 7808/22 a 7573/22 – mpř. J. Bžoch, č. 7799/22, 7854/22, 7850/22, 7851/22 – posl. M. Exner.

Výbor postupuje pro informaci dokumenty č. 8030/22 a 7781/22 rozpočtovému výboru, č. 7670/22 výboru pro bezpečnost, č. 7808/22 a 7854/22 výboru pro životní prostředí, č. 7639/22 zemědělskému výboru a č. 7860/22 ústavně-právnímu výboru /usn. č. 52, hlasování 14-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fijka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.

6. Sdělení předsedy

Př. O. Benešik navrhnul schválit delegaci výboru na cestu na Kypr, která se uskuteční ve dnech 3. – 6. května t. r. Nominováni byli př. O. Benešik, posl. A. Babišová, posl. M. Exner a posl. M. Pošarová, jako náhradníci mpř. J. Bžoch a posl. P. Staněk /usn. č. 53, hlasování 14-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Beitl Petr – pro, Fijka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.

Na cestu do Španělska, která se uskuteční ve dnech 6. – 9. června t. r., byla schválena delegace výboru ve složení př. O. Benešik, posl. J. Pokorná Jermanová, mpř. L. Potůčková a posl. P. Staněk, jako náhradníci posl. R. Bělor, posl. J. Berkovcová, posl. P. Beitl a posl.

V. Zlínský /usn. č. 54, hlasování 12-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Fífka Petr – pro, Staněk Pavel – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/

Schůze skončila v 11.00 hodin.

/zapsala Eva Hadravová/

Jaroslav Bžoch v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešik v. r.
předseda výboru